

Tartalom

Előszó / 7

Kulcsár Szabó Ernő: Szótest – látvány – hangzás. A költői kép hangolt materialitásának néhány kérdése Babits és Nemes Nagy között / 10

Kelevéz Ágnes: Nemes Nagy Ágnes publikálatlan színdarabja Babitsról. Egy értelmezési kísérlet jelentősége / 62

Mártonffy Marcell: Tilalom és mértéktelenség. Nemes Nagy Ágnes és az apofatikus hagyomány / 106

Lőrincz Csongor: Poetológia, nyelvszemlélet és irodalomfogalom összefüggései Nemes Nagy Ágnes esszéiben / 122

Palkó Gábor: A modern líra „kikülönüléséről”. Nemes Nagy Ágnes költészete mint irritációforrás / 142

Lengyel Valéria: A Nemes Nagy-esszék nyelvelméleti fejtegetései / 158

Kulcsár-Szabó Zoltán: A prózavers Nemes Nagynál és Oravecznél / 174

Bartal Mária: A mozdulat poétikája. Nemes Nagy Ágnes *Hasonlat* és *Lázár* című költeményeiről / 198

Lénárt Tamás: Körmozi és légifelvétel. Adalék a költői kép medialitásához – Nemes Nagy Ágnes: *A látvány* / 216

Hernádi Mária: A dramatikus verskompozíció Nemes Nagy Ágnes költészetében / 230

Feke Eszter: A cikluskompozíció narratív jellege és a szubjektum megbomlásának jelentősége Nemes Nagy Ágnes *Ekhnáton*-ciklusában / 254

Molnár Eszter: Múzeumi séta. Nemes Nagy Ágnes költészetének képzőművészeti vonatkozásairól / 270

A kötet az MTA-ELTE Általános Irodalomtudományi Kutatócsoport „Kultúraalkotó médiumok, gyakorlatok és technikák” (TKI01241) projekt keretében jött létre.
A kötet a Magyar Művészeti Akadémia támogatásával készült.

PIM Studiolo
A Petőfi Irodalmi Múzeum Tudományos Könyvsorozata
Sorozatszerkesztő: Palkó Gábor
Szerkesztő: Buda Attila, Palkó Gábor, Pataky Adrienn
Névmutató, szöveggondozás: L. Varga Péter

Petőfi Irodalmi Múzeum
Budapest, 2017
www.pim.hu
Felelős kiadó: Próhle Gergely
Tipográfia, borító: Szmolka Zoltán
Tördelés: Horváth Andrea
Nyomdai munkák: mondAt Kft., www.mondat.hu
ISBN 978-615-5517-17-4
ISSN 2064-7581

© Szerzők, szerkesztők, 2017
© Petőfi Irodalmi Múzeum, 2017

Előszó

- Bányai Tibor Márk: *Apokrif tüzek*: Pilinszky János és Kiss József / 298
- Z. Urbán Péter: Lakatos István költészete *A Pokol tornácán* előtt.
Kötettervek, zsengek, előzmények / 318
- Csete Soma: Egy én hátrahagyása. Tandori Dezső *Töredék Hamletnek* és *Egy talált tárgy megtisztítása* című köteteiben / 344
- Kiss Georgina: Az újhaldas tárgyiasság hatása a kortárs irodalomra. (Hatástörténeti vázlat és fogalmi tipológia) / 360
- Kelemen Emese: „körültapogatni a tárgyat néhány szememmel”. – Nemes Nagy Ágnes tárgyiasság versei és Mészöly Miklós *Film* című regénye közötti analógiák / 372
- Vásári Melinda: *Atmoszféra, avagy a „bizonytalansági együttható”*. Mészöly Miklós és Ottlik Géza „ars poeticája” / 382
- P. Simon Attila: „az izmaik ölelkeztek egymással”. Az eleven testek megjelenésének szerepe Mészöly Miklós *Az atléta halála* című regényében / 404
- Tamás Péter: A megelevenedett tárgyak prózapoétikája Mándy Iván és Vladimir Nabokov műveiben / 422
- Könyü Árpád: Film és irodalom határmezsgyéjén – újhaldas szerzők a filmgyártásban / 454
- Hernádi Mária – Urbanik Tímea: Részletek Nemes Nagy Ágnes, Lengyel Balázs, Mészöly Miklós és Polcz Alaine levelezéséből / 474
- Darvasi Ferenc: Mándy Iván és John Batki levelezése elé / 498
- Zeke Zsuzsanna: A Petőfi Irodalmi Múzeum kamarakiállítását a Nemes Nagy Ágnes- és Újhaldas-konferencia keretében. 2016. szeptember 29-30. / 534
- Illusztrációk / 560
- Névmutató / 570
- A kéziratok átírásához használt jelek / 580

Nemes Nagy Ágnes halálának 25., az Újhaldas megjelenésének 70., illetve az Újhaldas-évkönyvek megjelenésének 30. évfordulója alkalmából az MTA-ELTE Általános Irodalomtudományi Kutatócsoport és a Petőfi Irodalmi Múzeum 2016 őszén emlékkonferenciát rendezett. E kötet anyagának gerincét a konferencia előadásainak bővített változatai adják, kiegészülve néhány további tanulmánnyal, levélközléssel és illusztrációval.

Nemes Nagy és az Újhaldas iránti érdeklődést már önmagában jelezte a két napossá bővülő ülészakra irányuló kiemelt szakmai és tágabb figyelem, amely feltehetően nem független a kutatócsoport elmúlt években megjelent Újhaldas-kiadványaitól (mások mellett a konferencia egyik szervezőjének, Pataky Adrienn-nek a közreműködésével), illetve a Ferencz Győző szerkesztésében összeadott Nemes Nagy Ágnes-verseskötettől, amely több tucat, eddig nem ismert verset közölt a költőtől, valamint attól, hogy nemrégiben egy eddig ismeretlen Nemes Nagy-szindarab (*Babits szerkesztő úr*) is napvilágot látott (lásd Kelevéz Ágnes tanulmányát a kötetben). Elkészült Nemes Nagy verseinek kiadástörténete (Buda Attila), bibliográfiája és verseinek említési mutatója (Z. Urbán Péter) is, s több monográfia jelent meg a költőről az elmúlt néhány évben (e kötet szerzői közül például Hernádi Máriának vagy Lengyel Valériának a tollából).

Miközben a Nemes Nagy Ágnes-kutatás és recepció erősödött az utóbbi évtizedekben, a legtöbb újhaldas szerző háttérbe szorult az irodalmi (és főleg az iskolai) kánonban. A konferencia eredményeként kialakuló szakmai eszmecsere, az értelmezésekben testet